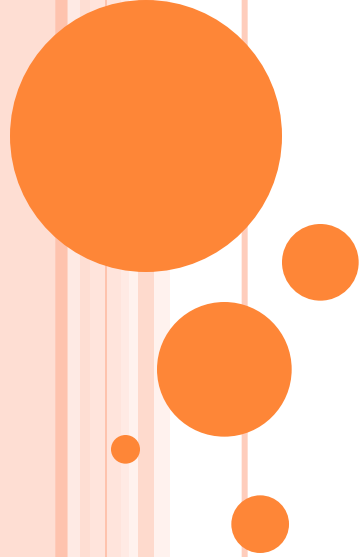

OKUL – VELİ İŞBİRLİĞİ VE İLETİŐİMİ

HAZIRLAYAN: BERKAY AKALIN

Eğitim-öğretim faaliyetlerinin en önemli amacı bir ülkenin geleceği olan çocukları **iyi insan** ve **iyi vatandaşlar** olarak yetiştirmektir. Çocukların eğitiminde

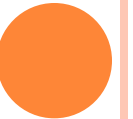
- okul,
- aile,
- çevre,
- öğretmen ve
- eğitim sistemi gibi faktörler etkili olmaktadır.

- Türk eğitim sisteminde özellikle okul-aile- çevre arasında yeterince iş birliği sağlanamamıştır. Bunda hem okulların hem de aile ve çevrenin etkisi büyüktür. Bu da özellikle öğrencileri olumsuz yönde etkilemektedir. Öğrenci başarısının düşmesi, çocukların zararlı alışkanlıkları daha küçük yaşlarda edinmeye başlaması, okullardaki birçok sıkıntı bu durumun en önemli sonuçları olarak karşımıza çıkmaktadır.

- Zorunlu eğitim günümüzde geçmişe oranla daha uzun bir zamanı kapsamakla birlikte, çocuğun okulda geçirdiği zaman ailesi ve çevresiyle geçirdiği zamana göre daha kısa olduğundan okul öğrenmelerinin aile çevresinde de desteklenmesi gereklidir. Öğrencilerin okul başarılarını artırmak hem ailelerin hem de okulun ortak sorunudur

AİLE OKUL ÇOCUK İLİŐKİSİ

Çocuğun gelişimde en önemli kaynak ailedir.Çocugun kalıtımla getirdiği özelliklerin ne kadar gelişeceği, nasıl biçimleneceği ve daha sonraki yılları nasıl etkileyeceği aile içinde şekilenir.

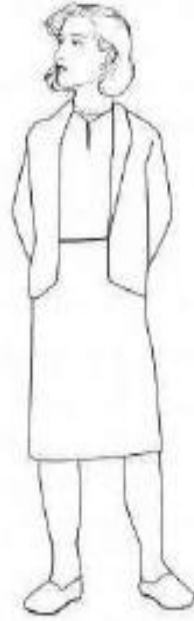
Çocuğun okulda kazandığı becerilerin ev ortamında aile ile işbirliği yapılarak pekiştirilmesi, eğitimin sürekliliği ve yaygınlaştırılması açısından önemlidir.

Okulu baş
Belası olarak
Gören
Anne baba

Okula gelmeye
cesaretlendiril-
mesi gereken
anne baba

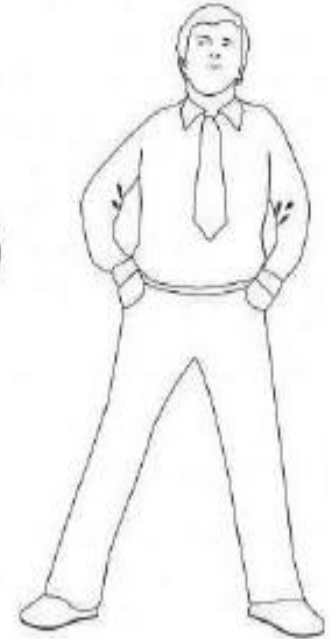
Okul davet
ettiğinde so-
rumluluk almaya
hazır anne ba ba

Okula katılmaktan
hoşlanan ve
rahat olan
anne baba

Aşırı aktif ve
güçlü olmaktan
hoşlanan
anne baba

Şekil 1. Anne babaların okula yönelik tepkilerine göre anne baba tipleri (Berger, 2008,s. 133'ten alınmıştır).

Ebeveynler uygun eğitimle çocukları için etkili öğretmenler haline gelebilir; çocuğun en önemli iki ortamı, ev ve okul arasındaki ilişkiyi ve tutarlılığı kolaylaştırır.

Ebeveyn katılımının başarılı olabilmesi için ebeveynlerin çocukların genel gelişimini destekleyen olumlu ilişkileri yaratmaya yönelik olarak hazırlanmış "içerik odaklı" okul gelişim sürecine katılmalarıdır.

Veliler öğrencinin ders
başarı durumunu
Sağlıklı ve devamlı
takip etmeli

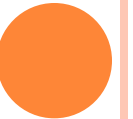
Öğrencinin okuldaki gelişimi ailenin eğitime verdiği önem ile ilişkilidir. Aile-okul iş birliğinin iki avantajı vardır:

- Birincisi, ailenin okula ve öğrenciye gösterdiği ilgi, motivasyonu sağlar.

- İkincisi ise, okulun yapısını, değerlerini ve standartlarını tanıyan aileler çocuklarını daha iyi yönlendirebilirler

Bazı alışmalar hem personel ile ğrenci arasındaki etkileşimde sıkıntı yaşandığı hem de sınırlı ebeveyn katılımının olumsuz etkileşime yol açıp rahatsız bir okul ortamını yarattığı gözlenmiştir.

Okul aile işbirliği açısından Türkiye deki duruma bakıldığında ise; ülkemizde geleneksel aile yapısı geçerli olduğundan çocukların bakım ve eğitim sorumluluklarının genellikle annede toplandığı görölmektedir.

Bütün aile eğitim programlarının amacı ana babaları çocukları ile ilgili olarak eğitim sürecini bir parçası haline getirilmesini sağlamaktır. Aile eğitim yaklaşımlarından birisi de aile okul işbirliğini sağlayarak bütünleştirilmiş bir aile eğitim yaklaşımıdır.

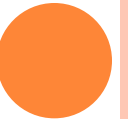
Ülkemizde hala anne babalar pasif bilgi alıcı ya da bilgi verici olarak kabul edilmekte ve okulla çok sınırlı işbirliği içerisinde dirler.

Bu durum da ailelerin çocuklarının özellikleri hakkında gerçekçi fikir edinememeleri ve eğitim sorunlarını okulla paylaşmamaları olarak sonuçlanmaktadır.

Böylece çocuğun devam ettiği kurumlar sadece anne babalar için destek alamadıkları kurumlar haline gelmektedir.

Dolayısı ile anne babaların eğitim hizmetleri hakkında bilgi sahibi olamamalarına ve bu hizmetlerden yeterince yararlanamamalarına yol açmaktadır. Yapılan bir araştırmada anne babaların çocuklarının okulunu yeterince tanımadıkları ve okulun kendilerine verdiği hizmetleri yeterince değerlendiremedikleri ortaya çıkmaktadır

Öğrenci başarısının okulların yapısı veya sosyo-ekonomik koşullarından ziyade aile-okul iş birliği ile arttığı görülmüştür...

Ancak, öğrenme ve davranış sorunları olan öğrenciler ailelerinin öğretmenlerle yaptıkları görüşmelerin öğrencilerin okul-içi ve okul-dışı faaliyetlerinden ziyade öğrencinin notları üzerinde yoğunlaştığı görülmüştür

EĞİTİM KURUMU VE AİLE ARASINDAKİ İLİŐKİLER

- Aile Ortamından Okul Ortamına Geçiş
- Okul Aile işbirliği
- Aile Katılımı

AILE İÇİ İLİŐKİLERİN ÇOCUĞUN OKULA UYUMUNDAKİ ETKİLERİ NELER OLABİLİR?

Okulla birlikte hem ailenin hem de çocuğun sosyal çevresi de genişleyecektir. Örneğin; ailenin, önceleri anne baba, kardeşler, aile büyükleri, akrabalar ve aile dostları ile olan iliksileri, artık okul yönetimi, öğretmenler, okuldaki yardımcı personel, çocuğun okul, sınıf arkadaşları ve onların aileleri ile daha da genişleyecektir.

Okulöncesi eğitim kurumu bu geçiş sürecini çocuk ve aile açısından kolaylaştıracak önlemler almalıdır. Bu önlemlerin basında, okul-aile işbirliğinin sağlanması gelmektedir.

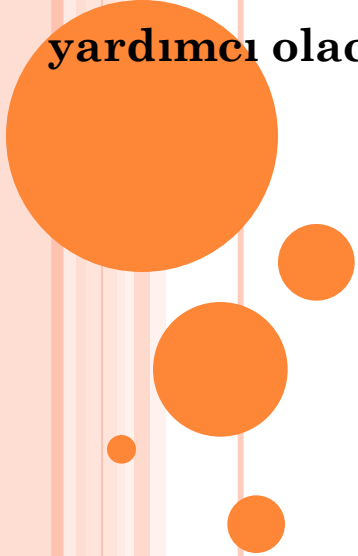
Okul Aile İşbirliği

Okul aile işbirliği okul personeli ile aile bireylerinin birlikte çaba göstermesidir.

Çocukların sağlıklı gelişimlerini sürdürebilmesi ve okula hazırlanmaları amacıyla düzenlenen eğitim etkinliklerini gerçekleştirmek için, okul personeli ve aile bireylerinin birlikte çaba göstermesidir.

OKUL AILE İŞBİRLİĞİNİN AMACI NEDİR?

Okul aile işbirliği çocuğun bir bütun olarak gelişimine katkıda bulunacaktır. Örneğin; okul aile işbirliği okulun daha zengin bir eğitim ortamı haline dönüŐtürölmesini sağlayacağı gibi, evin de etkili bir öğrenme ortamına dönüŐtürölmesine, yardımcı olacaktır.

Okul aile işbirliginin amacı nedir?

Okullarda, okul aile işbirliginin geliştirilmesine d6n6k, okul y6netimi, 6ğretmen ve aileler tarafından y6r6t6lebilen bazı etkinliklerde bulunulabilir.

AILELER OKULDA NE TÜR ETKİNLİKLERE KATILABİLİRLER?

Aileler, okula ekonomik destek sağlayan, okul programını destekleyen, çocuğun evdeki öğretmeni, okul etkinliklerinde izleyici ve dinleyici, çocuğunun haklarını savunucu, çocuğuyla birlikte öğrenen öğrenci, öğrenmede işbirlikçi ve okuldaki kararlara katılımcı gibi roller üstlenebilmektedirler.

Okullarda, okul aile işbirliğinin geliştirilmesine dönük, okul yönetimi, öğretmen ve aileler tarafından yürütülebilen bazı etkinliklerde bulunulabilir. Okul tarafından düzenlenen etkinlikler, veli toplantıları ve bilimsel toplantılardan oluşmaktadır.

Okul yönetimi tarafından yürütülen etkinlikler; genellikle veli toplantıları ve bilimsel toplantılardan oluşmaktadır. Bu toplantıların genel amacı, aileleri gereksinim duydukları konularda bilgilendirmek ve bilinçlendirmektir.

Veli toplantılarında, okulun işleyişi ve yapısı, eğitim programlarının tanıtılması, okuldaki etkinliklerin duyurulması, bu etkinliklere ailelerin katılımlarının sağlanması gibi konulara yer verilebilmektedir.

Bilimsel toplantılar ise, alanlarında uzman, eğitimci ve akademisyenlerin katılımıyla gerçekleştirilen, açık oturum, panel, sempozyum, seminer ve tartışma grupları şeklinde yapılan toplantılardır.

Öğretmen tarafından yürütölen etkinlikler; sınıf toplantıları, ev ziyaretleri, telefon görüşmeleri ve yazımsa yoluyla yapılan etkinliklerdir.

Bu etkinliklerin amacı, aileleri çocuğun gelişimi ile ilgili bilgilendirmek, sınıfta yapılan etkinlikleri tanıtmak, ailelerin sınıfta yapılan çalışmalarını evde de sürdürmeleri için önerilerde bulunmak, okuldaki etkinliklere katılımlarını sağlamak, ev ve okul arasındaki ilişkileri güçlendirmektir

Öğretmen tarafından yürütölen etkinliklerin amacı nedir?

Öğretmen tarafından düzenlenen etkinlikler, ailenin çocuklarının eğitime katılımını sağlamaktır.

Öğretmenin aileyi sınıfta yapılan etkinlikler konusunda bilgilendirmesi,evin verimli bir eğitim ortamına dönüşmesine yardımcı olur. Örneğın; okulda işlenen yemek yeme kuralları konusunu, aile evde yemek yeme zamanlarında işleyebilir.

Anne Baba Öğretmen İşbirliğinin Yararları

Anne baba ve öğretmenler etkili çalımsalar düzenleyebilen güçlü bir ekip oluştururlar. Bu ekibin gerçekleştireceği üretken bir anne baba öğretmen işbirliğinin öğretmenlere sağladığı yararlar olduğu kadar anne babalara ve en önemlisi çocuklara önemli yararlar sağladığı bilinmektedir.

Öğrencilerin başarısında okul-aile ve çevre faktörleri oldukça önemli bir yer tutmaktadır.

Çocukları ile ilgilenen, sorunlarını çözmeye çalışan, okulla iş birliğini geliştiren ailelerin çocuklarının başarısı ilgilenmeyen ailelere göre çok daha yüksektir.

Okulun etkililiği ve öğrencinin sosyal, duygusal ve akademik açıdan gelişmesi ve başarılı olması açısından okul-aile iş birliği son derecede önemli görülmektedir.

Üretken bir anne baba öğretmen işbirliğinin uzmanlara ve öğretmenlere sağladığı yararlar şöyle sıralanabilir:

- Anne babanın ve çocuğun beklentilerinin, gereksinimlerinin daha iyi anlaşılmasını sağlar.
- Çocuğun okul dışındaki yaşantısı için önemli olan birçok davranışın belirlenmesinde daha anlamlı veriler elde edilmesine yardımcı olur.
- Etkinlik pekiştiricileri ve sosyal pekiştiriciler anne babalar tarafından daha geniş bir alanda kullanılabilir.
- Uygun davranışların hem ev hem de okul ortamlarında pekiştirilmesi için daha fazla olanak sağlar.
- Anne babaların çocuğun davranışlarındaki değişikliklere ilişkin dönütleri, uygulanan programların sürekli değerlendirilerek geliştirilmesine katkı sağlar.

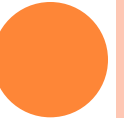

Aynı duruma anne baba açısından bakıldığında üretken bir anne baba ve öğretmen işbirliğinin, anne babalara sağladığı yararlar şöyle sıralanabilir:

- Öğretmenin amaçlarının ve çocuğun gereksinimlerinin daha iyi anlaşılmasını sağlar.
- Anne babaya çocuğun okul programı ve bu programa nasıl katılabileceği konusunda bilgi sağlar.
- Okul programlarının olumlu etkilerinin evde de sürdürülmesinin yollarını arar.
- Çocuğun ev yaşamı için uygun olacak işlevsel davranışları öğrenmelerine yardımcı olacak becerileri geliştirir.
- Bugün ve gelecekte çocuğu için önemli kaynaklara ulaşmayı sağlar.

Üretken bir anne baba öğretmen işbirliğinin çocuğa sağladığı yararlar ise şöyle sıralanabilir:

- Çocugun en önemli iki çevresi arasında tutarlılık sağlanır.
- Çocuğun gelişimi ve öğrenmesi için daha çok fırsat sağlanır.
- Kaynakların ve hizmetlerin daha ulaşılabilir duruma gelmesi sağlanır.

Anne Babanın Okul ile İletişiminin Okul Başarısına Etkisi:

1. Eğitim açısından destekleyici bir tutum içinde bulunan ailelerden gelen çocukların okul başarıları daha yüksektir.
2. Aile bakım, şefkat ve korumasının okul başarısının yükselmesinde önemli bir faktör olduğu anlaşılmaktadır. Koruyucu aile yanında kalan çocukların eğer uygun şefkat ve kurumu sağlandığı takdirde başarılarının yükseldiği görülmüştür.
3. Okul ile ortak program üzerinde görüş birliği içinde düzenli iletişim içinde bulunan, bu ortak anlayış içinde çocuğuna eğitim desteği sağlayan velilerin çocuklarının okul başarılarının daha da yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

SONUÇ

Ebeveynlerin ciddi katılımı ,etkili okul eğitimi için gereklidir.Aileler ve okullar çocukların psiko- eğitimsel gelişimleri üzerinde önemli etkiye sahiptir ve en iyi sonuçlar bu iki kurum birlikte çalıştığında alınabilir.